

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

Librarian of Congress
Washington, D. C.
AMERICAN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 148

CLEVELAND 8, O., THURSDAY MORNING, JULY 29, 1948

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LETTO L -- VOL. L

VESTI IZ SLOVENIJE

PODPIS NOVEGA DRŽAVNEGO POSOJILA. — Pisali smo že, da je razpisala jugoslovanska vlada podpisovanje za jugoslovenske razmere precejšnjega posojila, s katerim hočejo pospešiti dela takoimenovane 5-letke. Posojilo bo hitro podpisano; zato skrbti ves vladni izroma strankarski aparat. Listi so bili cel junij polni navduševalnih člankov; Objavljali so kdo se je vse med prvimi priglasil, da podpiše, pripovedovali so, koliko bodo kje delavci podpisali itd. Delavci in mnogi drugi bodo naravnost prisiljeni, da podpišejo, če ne bodo naznamenani kot protidržavni.

PRIGANJAČI. — Zelo značilno je, da je vlast povsod najela posebne priganjače, ki pišejo v listih, kako naj vse hiti s podpisovanjem. Ti priganjači niso kakki bankirji, ampak od vladovi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ta ima opraviti veliko z denarjem!) rektor ljubljanske univerze in stari pesnik Oton Župančič. Vlada vpreže vse in vse ukloni. To

(daleje na 2 strani)

UNIONVILLE BO PRAZNOVAL KAR 3 DNI

Unionville, O., znano mesto vzhodno od Madison, O., praznuje 150-letnico obstoja. V ta namen se bodo vršile velike slavnosti vsak dan, začenši od danes pa do sobote večera. V petek in soboto bo raznovrstni program dopoldne, popoldne in večer.

Tudi razni odčeni govorniki bodo nastopili in sicer v petek popoldne ob 2 kongresnicu Mrs. Frances Bolton, v soboto popoldne ob 1:30 guverner Herbert, ob 4 popoldne bo govoril prihodni guverner Frank J. Lausche in ob 4:30 popoldne kongresnik iz Yaungstona, M. Kirwan.

Narod je prijazno vabljena blizu in daleč.

Ambasadorji se bodo pogajali v Molotovom

London. — Zastopniki zapadnih sil so se zedinili, da bodo ambasadorji Združenih držav, Velike Britanije in Francije osebno razložili zunanjemu ministru Molotovu stališče in zahteve v berlinskem vprašanju in glede Nemčije, da bi se rešila berlinska kriza.

Tri na dan

Nekdo je pogrunjal napetost zaradi Berlina takole: "Amerikanici in Rusi se dajejo, kdo bo futral 2 milijona Nemcov v Berlinu."

V Prosveti je vsadil neki John M. Stonich iz Puebla, Colo. naslednji plevel "... Katoliška vera je najbolj avtokratična ustanova na svetu." To je Stonich iztisnil iz sebe, predno je odšel na konvencijo Wallace-ove stranke. Torej je jasno, iz česa stranka obstoji.

Ves svet napeto čaka, v katero smer jo bosta udarili Prosveta in Enakopravnost, to se pravi: ali bosta potegnili s Titom ali Kominformo. Pravda je čakala en mesec pa se je le odločila, da je zamahnila po Titu. Je že čas, da se najdeti tudi "P" in "E". Kar korajo, fantje! Ena polomija več ali manj ne šteje.

FRANKIE MULLEC, ki ga vidite na sliki, je eden najbolj priljubljenih godbenikov v Clevelandu. Njegov orkester vam zaigra lepe valčke in poskočne polke, da mora biti vse veselo.

Frankie vam pa ne postreže samo z lepimi melodijami pri svatbah in drugih prirreditvah, ampak vam postreže tudi z najboljšim blagom v svoji grocerijski trgovini in mesnici na 16811 Waterloo Rd. Tukaj dobite vedno svežo zelenjavno, sadeje in druge fine stvari, pa tudi fino sveže in posušeno meso ter klobase. Kdor kupi za \$5 blaga, dobi zastonj ploščo, ki jo je izgotvil njegov orkester, nameščen "Sharon polka."

Našim gospodinjam toplo priporočamo Frankie Mullecovo trgovino, ki je zdaj vsa moderno urejena z najboljšo zalogo raznovrstnega blaga. Cene raznemu blagu lahko razvidite z oglasa v današnji številki.

Čudno-skrivnostno-neznanje telo na nebesu

Atlanta, Ga. — Dva pilota Eastern Air Line trdita, da sta videla letče čudo na nebesu bližu Montgomery, Ala. Trdita, da sta dobro videla in razločila, da je to bila nekaka velikanska rdeča raketa, letalo brez kril, ki je neprestano metalo iz sebe rdeče plamene. Trdita, da sta med letenjem srečala to čudo štirikrat.

Tudi v Indianapolis so ljudje videli leteti po zraku balon, ki je žarel. Bil je kakor rdeča ognjava na krogla, iz katere sta se spustili po dva trakova ognjenih plamenov proti zemlji vsakih nekaj sekund.

Opozvalci popisujejo podrobnosti, ki so jih videli in radi katerih so bili preprizani, da je to stroj, ki so ga napravile človeške roke in ne kako nebesno telo. Tako so torej tudi sadjarji "glajhsaltan." Komunizem hoče biti vsem vse.

LITIJSKI MOST. — Železniški most čez Savo med Litijo in Kresničami je bil v vojni dobi precej poškodovan. Bil je doslej le začasno popravljen. Sedaj je popolnoma prenovljen in se bo na njem vršil promet v redu na obeh tarih. Značilno je, da je bil ravno pred sto leti na tem mestu zgrajen prvi leseni most,

(daleje na 2 strani)

Izseljevanje beguncev iz Avstrije

Dobili smo poročilo zastopstva Lige katoliških slovenskih Amerikancev v Avstriji o dosedanjih uspehih dela za preselitev.

Poročilo izkazuje, da se je od tam preselilo: v Anglijo 51 oseb, v Francijo 13, v Italijo 28, v Nemčijo 2, v Španijo 3 v Švedsko 1, in v Avstriji se je nasebil za stalno eden. V izvenevropske države so odpotovali: v Argentine 6 oseb, v Brazilijo 23, v Či ē 11, v Venezuela 60, v Kanado 294, v USA 3. Skupno je torej doslej našlo svoj dom izven domovine iz Avstrije 599 slovenskih beguncev.

Angleška podpora Trans-Jordanu

London. — Foreign office je objavil, da bo angleška vlada plačala pomoč 8 milijonov letne podpore Transjordanski državi, katero podporo je bila pred časom zaustavila.

RIM. — Zdravnik so povedali, da se komunistični voditelji Palmiro Togliatti dobro popravljajo, da bodo rane, ki mu jih je prizadel atentator, v par dneh zaceljene in bo lahko zapustil bolnišnico. Nekaj časa potem bo še rabil za popolno okrevanje.

MANNHEIM, NEMČIJA. — Strahotna eksplozija je razrušila 18 poslopij I. G. Farben industrije v Ludwigshafen-u francoski coni Nemčije. USA reševalne edinice so takoj odhitile na lice mesta in poročajo, da so našle kakih več sto mrtvih in na tisoče ranjenih. Računajo pa, da bo ponosrečencev še več. Se vedno nova tripla kopljepo izpod ruševin. Eksplozije so trajale več ur. Industrija se nahaja 45 milijonov južnozahodno od Frankfurta. 80% vseh industrijskih naprav je razrušenih. Vsa industrija je dela pod adzorstvom okupacijskih oblasti.

DOSTOP DO RUŠEVIN JE OTEŽKOČEN, KER SO RAZRUŠENE TUDI CESTE IN DOHODI IN KER SE MANJŠE EKSPLOZIJE ŠE VEDNO PONAVLJAJO.

LUDWIGSHAFEN leži na levem bregu Rena in je neposredno sedno mesto Mannheim, ki ga veže z njim samo most preko reke.

INDUSTRIJA JE ZAPOSLEJAVA OKROG 22,000 OSOB. EKSPLOZIJA JE ENA NAJVJEČIH V VSEJ NEMŠKI ZGODOVINI. VSE BOLNICE V LUDWIGSHAFENU IN MANNHEIMU SO POLNE RANJENCEV. KAJ JE POVZROČILO NESREČO, SE DOSLEJ NI UGOTOVIL.

RIM. — Zdravnik so povedali, da se komunistični voditelji Palmiro Togliatti dobro popravljajo, da bodo rane, ki mu jih je prizadel atentator, v par dneh zaceljene in bo lahko zapustil bolnišnico. Nekaj časa potem bo še rabil za popolno okrevanje.

RIM. — Časnikarji in dopisniki listov zapadnih demokratičnih dežel so veselo presenečeni, ko so zvedeli, da Jugoslavija proti vsem dosedanjim običajem držav za železno zaveso, daje vize in dovojenja vsem časnikarjem, ki prosijo, da bi radi prisostvovali Podonavski konferenci v Belgradu. Vize bodo veljale do 10. avgusta, pa se lahko registrirajo in podaljšajo.

DAYTON. — Že tretji dan se ponavljajo nemiri pred Univis Lens Co. Podjetje ki je v stavki hoče obnoviti produkcijo. Med stavkujočimi delavci in drugimi, ki hočejo na delo, je prišlo do pretegov in nemirov. 5 je bilo ranjenih.

PRED. PREDLOGOV KONGRES NE MORE KAR ZAVREČI

Washington. — Republikanski vodje kongresa so dali javen odgovor na predsednikova priporočila in zahteve. Rekli so, da predsednik zahteva preveč, da njegov program potrebuje vsaj 6 mesecev časa za proučevanje, da ni nikake izredne nujne potrebe za posebna pooblastila in zakone. Predsedniku očitajo, da je sejo sklical, da bi delal zase volilno propagando, da pa bodo vendar še podrobnejše pregledali vsa predsednikova priporočila in razmotrivali posebno zakonske načrte o kontroli cen in o olajšavah za gradnjo novih stanovanj.

Če ne bomo ustavili inflacije, bosta padli producija in zaposlitve zelo ostro, ko pride zlom.

Sedanja vlada je dolžna, da kaj storiti, že davno je bil pravi čas za to.

Storimo vsaj zdaj.

Zato nujno prosim kongres, da takoj pripravi ostre odredbe, da se obvladi inflacija. Pregledaj sem ponovno program dela, ki sem ga kongresu predložil pred osmimi meseci. V svojih bistvenih stvarih je ta program prav tako pravilen in zdrav sedaj kot je bil takrat.

Spremenjen in izpopolnjen je kolikor so se spremene razmere.

Program, ki ga sedaj predlagam je sledeči:

Predlagam, da se vpostavi kontrola kreditov, da se zadržujejo inflacijski krediti.

Predlagam, da se vpelje taksa na izredni dobitek, da se zbere več v državni blagajni in zavre inflacija.

Priporočam, da se določi administrativni posebni pooblastili dohodkov, to so ameriška sredstva. Međe naj se urejajo s svobodnimi kolateralimi. Po dogodbami s vsak pogodbenik naj ima pred očmi, da inflacijo ne sme pospeševati.

Vlada naj omesti svoje umesavanja na najmanjšo mero. Ona kvečejmo določi največje cene, v določanje plač pa se naj ne umesava.

Priporočam, da se določi administrativni posebni pooblastili dohodkov, to so ameriška sredstva. Međe naj se urejajo s svobodnimi kolateralimi. Po dogodbami s vsak pogodbenik naj ima pred očmi, da inflacijo ne sme pospeševati.

Vlada naj omesti svoje umesavanja na najmanjšo mero. Ona kvečejmo določi največje cene, v določanje plač pa se naj ne umesava.

Vsekakor pa naj bi vlada imela pooblastilo, da bi omejila urejanje plač, če bi to moglo spravljati v nevarnost največje določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. Vse so potrebne, da se zaustavi porast cen, a da se na drugi strani more čuvati naš gospodarstvo proti nevarnosti depresije. Če je določene cene, če gre za slučaj očitne nepravijočnosti ali če bi prenike plač grozile, da znižajo živiljenjski standard.

Te odredbe, ki jih priporočam, so v celoti uravnotezen program, s katerim bi se borili proti visokim cenam. V

FR. JAKLJČ:

Peklena svoboda

Povest o ljubljanski in ižanski revoluciji leta 1848

Konjsko meso in "hudičevi krempeljci"

Nastopajoče leto 1848 se je začelo v naši deželi z debelo zimo. Sneg je zapadel ceste in pota, da je zastal ves promet po njih. Mesta so životala, vasi so se pa pogreznile v zimsko spanje, ko jim je segla bela odeja že čez glavo. Nikogar ni bilo, ki bi bil skrbel, da bi se odprle ceste, da bi oživel promet. Ljudje niso čutili niti najmanjše potrebe po cestah in pojemanjoči promet jih ni vzemiral.

Donomorodci po mestih so občudovali pesniški vzlet Koseskega — "Koseski, o sladko ime," — ki bi bil takrat skoraj zatemnil slavo Prešernova, in se radovali novih pesnikov Valjaveca, Poženčana, Cegnarja in drugih, ki so se porajali teden za tednom v "Kmetijskih in rokodelskih Novicah" in neli sti sveti ogenj v sreči. Uradnik je pa tudi prigazil zjutraj do pisarne in zvečer do bližnjine gostilne, če prav je bil sneg še tako debel. In kar je bilo prav uradniku, je bilo prav tudi mestnemu rokodelcu in vaščanu, ki si je pač odkidal sneg do sladnice in naredil gaz do pose da, kamor je hodil vasovat, ki mu pa še na um ni prišlo, da bi snegu na cesti in poti napovedal vojsko.

Vsi so bili edini v načelih in so mislili samo eno, že od vekov resnično:

"Bog ga je dal, Bog ga bo vzel! Cakajmo!"

Vendar se so pojavljali med množico tudi novotarij, ki so hoteli prevrniti staro red in bi bili radi Očetu nebeskemu nekoliko pomagali pri vladanju sveta.

Tako je bil v Šiki neki Fr. Kovač, kakor se je podpisoval, v resnici se je pisal Schmied. Po podatkih, ki jih imamo o njem, je bil vsekakor brihtnejši kakor so bili Šiškarji tiste dobe. Ta je sosedom, ki so z njim vred gaziли sneg iz Šiske v Ljubljano — da je bilo to daleč, spoznate, ako povem, da je bil Figa-birt zadnja gostilna in najbrž tudi edina od Šiske do Ljubljaniha ne —, pripovedoval, kako bi bilo prav in pametno, ako bi ob novem snegu vsaka šišenska hiša dala enega delavca, da bi vsaj stezo za mlekarice prekidal, da bi ženske tako težko ne hodile in padale po snegu in mleka ne polival.

"Kaj nas to briga! Bo že gosposka ukazala!"

Tako so mu pregovarjali v obraz, za hrbotom so pa zjala kazali, trkali se po čelu in si gorovili:

"Norec! Ta bi šel prostovoljno na tlako!"

Tako je ostala Kovačeva beseda glas vpijočega v puščavi, četudi je to potožil v "Novicah".

V Trbojah se pa še gosposko niso ustrashili in se niso genili, da bi preorali ceste, čeprav jim je bilo ukazano. V sliškem kan tonu so imeli snežen plug ali kakor so mu pravili takrat: "nadloga", ki so ga rabili

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are —

Potent, Easy and Convenient to take. Beneficial. Each One-A-Day Standard Multiple Vitamin Capsule contains the full daily quantity of five vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplementation until the next day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC.
Milwaukee, Wisconsin

oranje snega po cestah. Smlednacini so preorali cesto od Smlednika do Trboj, Trbojem je pa ukazala kontonska gosposa vleči plug do Šenčurja, da bi se tako nekoliko svet odpril. Župan je šel ukazovat od hiše do hiše in prosil, naj uboga gosposko, da ne bo kakšnega sakacijona, toda Trbojčani so se postavili pokonci in po vsej vasi je šlo:

"Kaj? Tega nismo še nikoli delali. Nova tlaka je to, pa nič drugega. Nobene nove tlake več! Ubijemo ga, kdor bi se pritaknil tiste 'nadloge'!"

In snežni plug je ostal na vasi. Šenčurci so pa bili drugoga mnenja. Ponoči so prišli po plug, ga odpeljali in preorali vse ceste in pota po svoji fari.

"Norci!"

"V Šenčurji — so sami Jurji! Po njivah ni dela, — pa ceste orjo!"

Tak glas so poslali Trbojci za Šenčurci in po vsem Gorenjskem je odmevalo: "V Šenčurji so sami Jurji!"

Kaj malo so se zmenili Trbojci, da jih je bil dal nekdo v "crne bukve", kakor tudi Šenčurcem ni nič pomagalo, ki so bili takrat v "zlate bukve" prišli.

"Norci! Po njivah ni dela, pa ceste orjo!"

In zvedeli so v Loki in zvedeli so v Kamniku, kaj se je zgodilo v Šenčurju.

"Za Bogom popravljajo!"

Teh misli so bili vaščani in meščani in vsem so se zdeli Šenčurci neskončno majhni in nespametni.

Na navzlic zimskemu miru, ki je vladal takrat v naši deželi, ko noben svoboden glas ni smel motiti grobne tihote, je nekaj šumelo in vršelo, kakor vrši in poka v gori, kadar zadegne jug ob gozd in zamaje drevo, ko je še spodaj v dolini vse v miru. Tedaj prisluškujemo, odkod prihaja nemir. Oblaki priplavajo izza gor in ko še to gledamo, se zavrti tudibokrog nas in vihar divja po gori in dolini. Vršelo in šumelo je takrat in bobneno daleč na zapad in oznanjalo viharje. Takrat še ni bila razpeta zica po deželi, noben časnik ni smel pisati resnice o političnih rečeh, ni smel prinašati novic, ki bi bile vznemirjale vladajoče kroge. Vendar, ko je nekoli zagrmelo, je takoj vedelo vse, da se je zrušil francoški kraljevi prestol in da je Ludovik Filip Orleanskij ob žezlo in krono.

Marsikoga je splašilo bobnjenje. Može po pisarnah so steknili glave in vsem je bil na ježiku: "Metternich, rešitelj naših!"

Vrli domorodci so se pa v duhu gnetli okrog "presvitlega Cesarja, milostljivega Očeta Ferdinand." Radecki je pa na Laškem stal in je grozil nemirnim Lahom, da bo potegnil meč iz nožnice in varoval mir laške dežele pred puntarji, ki si predzrno prizadevajo pokopati mir in srečo.

Tedaj so se pokazala na zanesenih cesarskih cestah vojaške kolone, ki so se pomikale pologoma proti laški deželi. Od hrvaške starni po Dolenjski, od starejske strani po Dunajski cesti so se pomikali vojaki vse vrst, vozovi za prevažanje živeža, bolnikov in streliva ter topovi. Vojaki od hrvaške strani so bili skoraj sami graničarji, ki so se vedli kakor bi bili v soražni deželi.

To je bilo šumenje pred viharjem.

Po vasih, v snegu zakopanih, od koder niso videli vrvenja po cestah, je pa delata šumenje draginja in laktota.

(Dalej prihodnjic.)

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ko so zaceli z gradnjo južne železnice.

PIJONIRSKA PROGA. — V nedeljo 13. junija so v Ljubljani otvorili mladinsko železniško progno med Vičem in Podutikom.

Progo imenujejo Pijonirska proga, ker so se na

njej učili graditi mladi fantje.

Zato malo železnico, ki naj bo

za pouk so zgradili posebej lo-

kotomotivo in pet vagonov. Pri

otvoritvi so zbrali skupaj do

20,000 mladine, kateri je go-

voril podpredsednik vlade Marjan Breclj.

Popoldne je nastopil pevski zbor mladih fantov-pijonirjev 1,050 po številu.

Vso priridev so seveda izrabili za komunistično pro-

pagando.

350 TRAKTORISTOV. — Mnogo se trudijo, da bi v Slo-

veniji čim bolj vpeljali delo s

traktorji. V raznih krajih so

imeli tečaje za pouk, kako de-

lati s traktorji in ustavnili so

večje število "traktorskih bri-

gad," ki jih vežbajo po ruskem

vzorcu. Te brigade naj bi bile

velika pomoč, kadar bodo

nekatere kmete še neko na-

čakajo ali bon, s pomočjo ka-

terega more kupiti blago po ti-

sti vezani in dosti nižji cen,

poti, ki jih je v prosti prodaji.

ZA SRAJCO DEVET LIT-

ROV OLJA. — Ko pišejo iz

izvršili kmečkega dela po

hektarji. Najboljše so pro-

glasili za udarne. Slovesnost

je zaključilo ogledovanje s

svetovno znane Postojanske jame.

MALI KMET IN VEZANE

CENE. — Pisali smo že več-

krat, da ima blago v Sloveniji

trojno ceno: nizko za tiste, ki

imajo karte, prosto ceno, to se

pravi oderuško visoko (odira

državna v svoji prodajalni), in

vezano za kmete. Če kmet

prodaja blago po določeni ceni

in državno prodajalno, mu

dajo poleg denarja še neko na-

čakajo ali bon, s pomočjo ka-

terega more kupiti blago po ti-

sti vezani in dosti nižji cen,

poti, ki jih je v prosti prodaji.

Zato malo železnico, ki naj bo

za pouk so zgradili posebej lo-

kotomotivo in pet vagonov. Pri

otvoritvi so zbrali skupaj do

20,000 mladine, kateri je go-

voril podpredsednik vlade Marjan Breclj.

Popoldne je nastopil pevski zbor

mladih fantov-pijonirjev 1,050

po številu.

Vso priridev so seveda izra-

bili za komunistično pro-

pagando.

350 TRAKTORISTOV. — Mnogo se trudijo, da bi v Slo-

veniji čim bolj vpeljali delo s

traktorji. V raznih krajih so

imeli tečaje za pouk, kako de-

lati s traktorji in ustavnili so

večje število "traktorskih bri-

gad," ki jih vežbajo po ruskem

vzorcu. Te brigade naj bi bile

velika pomoč, kadar bodo

nekatere kmete še neko na-

čakajo ali bon, s pomočjo ka-

terega more kupiti blago po ti-

sti vezani in dosti nižji cen,

poti, ki jih je v prosti prodaji.

Zato malo železnico, ki naj bo

za pouk so zgradili posebej lo-

kotomotivo in pet vagonov. Pri

otvoritvi so zbrali skupaj do

20,000 mladine, kateri je go-

voril podpredsednik vlade Marjan Breclj.

Popoldne je nastopil pevski zbor

mladih fantov-pijonirjev 1,050

po številu.</

PREKLETA KRI

ROMAN

Karel Mauser

"Kako?" se je zakadil Mrkovec od mize proti njemu.

"Neumen. Pozna me in druge tudi, ne zaveda se pa nič. Kakor da je danes prvič v Zabrežju."

Mrkovec omahne nazaj proti mizi.

"Potlej ne bo nikoli zdrav."

"Težko," prizna Frone. Saj bi za Nežiko rad lepše povedal, pa ne more.

Kaj bi skrival resnico?

"Je zame kaj vprašal?" briše Nežika oči.

"Ni, pa sem ga jaz spomnil. Nekaj časa je strmel, potlej se je pa zagnal v tak vek, da sem raje odšel."

Zalost V Mrkovčevi in Vižarjevi hiši je kakor na novo zacvetela.

Zdaj bi Vižarjevi Tomaža takoj potrebovali. Pa je in ga ni.

O, usmiljeni Jezus!

Mrkotarja so pokopali, Lojzka se je odselila v kajžo in Matevž je pričel gospodariti po svoje. Tudi Tomaža se je navadil. Nekaj časa se ga ni upal srečati. Umikal se mu je povsod. Potlej pa se je naveličal vesti.

Bom videl, če se bo domisil.

Ce se ne bo, bom vsaj miren."

In se mu je nalašč nastavil.

Videj je veliko, rdečo brazgatino na temenu, brez las, ki se je vlekla proti ušesu.

"Dober dan, Tomaž!"

Noge so se mu tresle, kakor da je pravkar vstal s smrtne postelje. Če v tem hipu butne spojanje v Tomaža! Pohodil ga bo kot črva.

"Do, do, do..."

Tomaž ne more izdavati po-

zdrava. Trudi se, da Matevž vidi napete žile na vratu.

Potlej gre Tomaž mirno na-

prej. Velik, z lepo rjavo bra-

do, sklonjen v hrbtu.

"Nič ne ve. Morda me še

pozna ne več," gleda Matevž za

njim.

Zvečer je Matevž s Francko

dosti bolj prijazen kot ponavadi.

Mora je popustila.

Drugi ne more vedeti, da ga je udaril ravno on. Tema je bila in dež.

Bogve, kje je že sora?

Bolečine se pozablajo. Po-

časi, toda pozablajo se. Naj-

bolj trpijo se Nežika, Mrkovec

in Kocjanov Urban.

Urban se ne more unesti.

Kar ve, da je Matevž priklenil

Francko na Piškotarjevo doma-

čijo, je izginila iz njega fantovs-

ska ljubezen. Nekaj moško

zrelega je leglo vanj. Saj se

je Francko velikokrat srečata.

Tudi govorita. Mirno, kakor da

si dašeč, kakor da je med

njima znorje.

Francka je bleda in shujšala,

je, da groza. Urbanu se tako

smili, da ni moč povedati. Na

ženitev je kar pozabil. Kocjan

sili, naj bi se kam razgledal.

Klevč v Kotorju ima če-

dnio hčer in iz njegovih besedi

je razbral, da bi se ne branila

priti v Zabrežje.

Toda Urbanu se ne sliši. Ni-

ma volje. Kaj bi hodil v Kovor

po nevesto?

Kocjan noče več siliti. Naj

se fantu bolečina pregnoji. Po-

tlej bo nemara bolj dovzetem

za pametno besedo. Za strica

menda ne bo ostal. Saj vidi,

povsod. Potlej pa se je navelič-

al vesti.

Francko bo moral pozabiti.

Omožena je, kaj bi trmolgil

in si glavo razbijal?

Urban pa si ne da blizu. Svo-

je tišči in dela, da zvečer kar

opleta. Na vas pa ne hodil.

Le kam. Za nobeno se ne more

vneti. Poglajnova Minca z

Brega pritska za njim, Urban

je pa še k mari nima.

Se mu ne da. Francke ne

more pozabiti. Nobene ni tak-

ke, kot je bila Jekličeva.

Zdaj je Piškotarjeva

Saj čas kar mineva. Nič do-

brega ne prinese, vendar Za-

brezje kar rime spet v jesen.

Vižar se je Tomaža navadil.

Pameten ne bo nikoli, to vidi.

Dela se je pa spet oprijel. Ko-

si otavo in vozi domov kakor

nekaj.

Še k Mrkovecu hodil. Za mi-

zo sede kakor včasih, le za po-

govor ni. Na redke čase zine

kakšno, pa še takrat je Nežika

težko.

Ko tako jeclja.

"Da — da — nes sem ko — di on ne ve kaj reči.

Dobro uro sedi Tomaž. In

nič ne pove. V njegovih ska-

ljenih očeh je žalost in brid-

košt, so lectova srca in vsa žeg-

nanja, je mrtva moč.

Potlej gre Frone z njim do-

mov. Vižarjevi so vselej v

skrbeh, da bi kam ne zašel.

Kadar pride Tomaž, je Nežika

bolna. Ko leže, v temi gle-

da z odprtimi očmi v strop.

Koliko je presanjala v tej kam-

ri, koliko sladkih besedi je bilo

izrečenih na tem oknu, skozi ro-

žmarin in roženkravt.

Nikoli več ne bodo.

Nikoli!

Tomaž je živ in mrtev. Moč

se mu vrača, pamet se mu ne

bo nikoli.

Nežika na to ne sme misliti.

Kadar Tomaž odide, se Mrko-

vec kar stisne. Na komol-

cih sloni na mizi in strmi pred-

vega.

Ko bi se Tomažu vsaj malo

posvetilo in bi pred cerkvijo s

prstom pokazal na Piškotarje-

vega.

Tam je. Primite ga!

Mrkovec kar vidi Matevžev

strah. Tako živo čuti svojo že-

ljo, da s pestjo trešči po mi-

zu.

"Ta ga je. Nihče drugi."

Frone se splaši. Kako so oče

čudni!

"Kaj je ata?"

"Piškotarjev ga je," je ves

siv Mrkovec in z rumenkastimi

očmi bolši v Fronce.

"Ne morete reči. Saj še go-

vorila nista veliko. Ko bi na

glas rekli, bi vas lahko tožil."

"Kakor pes bom za njim. Od-

kril ga bom. Če ne pri belem

dnevnu pa v noči, ko se ne bo na-

dejal."

Mrkovec se ne vda.

"Piškotarjev ga ni," bi Frone

rad prepričal očeta.

"Iz preklete krvi je zrasel in

trinje ne rodil grozja. Stari je

ulej Fonza s kolom, Matevž je

Tomaža s soro."

Mrkovec zamahuje z roko,

kakor da se brani prividov.

"Na glas nikar tegu ne go-

vorite, Matevž vam jo zagode, da

boste pomnili."

"Meni nikoli," vstaja Mrko-

vec izza mize: "Tako ti po-

ven, našel ga bom in pokazal."

Frone se noče prepirati z

očetom. Ne pride mu do kon-

ca.

Tako legajo pri Mrkovecu

spat.

Zima.

V Zabrežju spet pojde kraguljčki. Piškotarjev Matevž in

Jeklička sta vsak dan skupaj.

Les.

Matevž je obsedel. To je

vsaj zaslužek. In gospod si.

Drvarji Matevža pozdravljajo,

kjerkoli ga

Join The Polka Parade
to
FRANKIE MULLEC'S
16811 Waterloo Rd. KE. 3294

IT'S THE NEW SELF SERVE MARKET
WHERE SATISFIED SHOPPERS SING
ABOUT — LOW PRICES —
AND
— THE QUALITY AND COMPLETENESS
OF THE MEATS, PRODUCE AND GROCERIES

27
YEARS THIS STORE HAS BEEN
PLAYING YOUR REQUESTS. ONCE
AGAIN THEY'VE COME UP WITH THE
BEST BAND

Featuring
SELF SERVICE
LOW PRICES
QUALITY

Come on Polka in Old Friends—New Friends
MEET YOUR CONGENIAL MAESTRO SEE HIM PLAY
YOUR
VALUE PARADE OF HIT FAVORITES THIS WEEK

No. I On Your Hit Parade
Maxwell House Coffee
By
GENERAL FOODS
1-Lb. 55c
Tin 55c

No. II On Your Hit Parade
"JELL-O"
By
GENERAL FOODS
3 Boxes for 23c

No. IV "Bakers Chocolate Chips"
By
GENERAL FOODS
Pkg. 23c

No. V "SPRY SHORTENING"
By
LEVER BROTHERS
3 Lb. Can \$1.23

No. VI "SOAP POWDERS"
By
DUZ OXYDOL CHIPSO
RINSO, IVORY SNOW
All 32c

No. VII "PICNIC SPECIAL"
Miracle Whip Salad Dressing Pint 37c
Miracle Whip Sandwich Spread Pint 38c
French Mustard 6-oz. Jar 9c

No. III On Your Hit Parade
"SWANSDOWN"
By
GENERAL FOODS
2½-lb. Box 39c

No. VIII "Calumet Baking Powder"
By
GENERAL FOODS
8-oz. Can 9c — 1 Lb. 19c

No. IX "BAKER'S COCONUT"
By
GENERAL FOODS
4-oz. Tin (midst) 17c

No. X "POST CEREALS"
By
GENERAL FOODS
Post Toasties 13 oz. 18c
Post-Tons Variety 22s
40% Bran 14 oz. 21c

No. XI "PRODUCE SPECIAL"
HEAD LETTUCE, Large 9c
CARROTS, Big Bunch 9c
CANTALOUE, Ex. Large, ea. 19c

SMOKED MEAT AND SAUSAGES

ATTENTION
BY PURCHASING \$5.00 IN MERCHANDISE EVERYONE MENTIONING THIS AD RECEIVES FREE A
RECORD BY FRANKIE'S BAND—"THE SHARON POLKA"

Frankie Mullec And His Orchestra Now Playing At The BOWL Every Saturday Night

Tajnost cerkvenih lin

O zvonovih in njih napisih Zbiranje narodnega blaga je nadvse zanimiva, še bolj pa kriptna stvar. K umetniškim zanimivostim vsake dežele spadajo nedvomno tudi zvonovi v njih cerkvah. Zasti starejši ljudje so po glasu zvonov spoznali cerkev, o njih rostu, umestitvi in izgubi vsled kakršnaravn ali vojne nesreče so pisali v župnijskih knjigah. Prav posebno zanimivo pa so trdi napis na njih, ker v teh se zreali ljudska duša in povedo marsi. Seveda je le reden oni, ki bi iz radovednosti splezal v zvonik, da bi prečital, kakšen napis nosi zvon v linah na sebi. Iz taknili smo starega, kronista, ki nam je te poti prihranil. Ta priznava:

Najstarejši zvonovi na Koroškem so verjetno iz 13. stoletja in ne nosijo nobenih napisov. Tudi ni nobenega znaka na njih, nobene besede, po kateri bi bilo mogoče sklepati na datum njihovega v. itja ali kraj njihovega nastanka. Svoje sesto opravilo vrše kljub temu že stoletja nadvse zvesto in vestno. Take zvonove imajo stare cerkeve kot so na primer Gospa Sveti, sv. Janez pri Wolfsbergu in Nikolsdorf pri Patroniu.

Prvi znaki na zvonovih, ki kažejo na njih poreklo so pogosto nerazumljiva znamenja ali črke na zgornjem robu, kjer so običajno tudi okraski. Take

imata na primer cerkvi v Dhomah (Lendorf) in Nussbergu.

Cim mlajši pa so, tem zgornejši. Najstarejši napis vsebujejo pobožne izreke vrstice iz psalmov ali pa klic k Bogu, kot n. pr.: v Starem Dvoru (Althofen)

"O večni Bog,
skrbi za telo tu,
tam za dušo povsod."

Večina napisov je seveda v

nemščini. Ime mojstra livarja mestu ime kakšnega K. u. K. najdemo le poredko, kakor je pa pri vseh prav starih umetninah. Škoda res, da so vsi timi umetniki bili tako skromni. V poznejši dobi se je na žalost vršilo prav nasprotno: čim večji je bil zvon, tem slabše so bile črke in tem več nepotrebne nega je čitati. Mnogokrat je slučaj, da zvon nima niti posvetila svetniku, v cigar fari povzvanja, pač pa ima na prvem

župnika z vsemi naslovki, ki jih ima po cerkvenem šematsizmu, temu sledi imena razne krajevne gračinske gospode ter raznih drugih oseb, ki so "botrovale" ali kako drugače imela v zvonom kaj opraviti. Tak prazen napis moremo na primer čitati na zvonu v Dolah (Ponfeld), katerega so tja pripeljali iz porušene cerkvice Angela varuha, "da so ga v letu 1804, "nabavili" meščanje".

Kronist pripoveduje tudi budomušno, da je osemindvajseto leto svoje svobodnjaške sanje pustilo tudi na zvonovih. V Podgradu pravi zvon o sebi:

"Občina me je kot svojo last dala postaviti v božjo čast, ko je bil H. Schludermann Pfarrer, moja botra pa J. Matschinnig in Miha Thaler."

Dve kaj važni novici nam povesta zvonova v Kamnu (Stein). Prvi se pohvali, da so ga leta 1864, prelili in da je pribil 40 funtov na teži, njegov nekoliko obilnejši sosed pa nam klice:

"Na stroške župnije so me prelili, za dva centa odebili in zdaj vabil pobožne kristjane za darove, na sveti altar djanje"

Tretji zvon istotam pa je vreden večje pozornosti. Preskrbel ga je Vetrinjski samostan, redovniki pa so v lepi dvovrstni

SHINING THE SILVER — Being world champions has its responsibilities. Durward Knowles (left) and Sloane Farlington of Nassau, Bahamas, polish some of the trophies they have won in Knowles' Star Class sailboat, Gem II. They will defend their world title in Portugal in August, after they sail Gem II in the Olympic races in England.

NOW! An Entirely New

CORDLESS Venetian Blind

With Removable Slats and Tapes That Can Be Quickly Cleaned at Home

- Removable Slats
- Automatic Control
- Guided Slats
- Always Level
- Removable Tapes
- Positive Tilting
- Slats Seal Tight
- Concealed Mechanism

Free Estimates — Choice of Slat Material!

RESIDENTIAL - COMMERCIAL
INDUSTRIAL

LEVELIFT BLIND CORP.

"Manufacturers of CORDLESS Venetian Blinds"

3185 West 33rd Street Atlantic 0711

JULY SPECIAL!

HIGHEST GRADE OUTSIDE WHITE HOUSE PAINT
LEAD, ZINC, TITANIUM, LINSEED OIL
ANY QUANTITY \$3.85 per gal.

PORCH and DECK PLIOLITE RUBBER BASE
Gray and Tile Red \$3.50 per gal. 95c per qt.

HIGHEST GRADE BROWN SHINGLE STAIN—
ANY QUANTITY \$1.50 A GAL.

Howard Paint Co.

WO. 3077

RAYMOND

WINDOW CO.

ALSCO

ALUMINUM

COMBINATION

WINDOWS

and

DOORS

For Free Estimates

CALL GL. 9005

797 E. 152nd St.

NEAR ASPENWALL AVE.

REAR FENDERS

FOR '37 to '47 CHEVROLETS

FOR '37 to '47 OLDSMOBILES

TAILOR-MADE FENDERS

FOR '40 to '47

AUTOS CUSTOM-MADE

EXPERT BODY & FENDER

REPAIR

PAINTING - COLOR MATCHING

PROMPT SERVICE

IVANHOE AUTO BODY

GL. 5256 1000 Ivanhoe

Naš kronist govori potem takole:

"Medtem ko se ljudje med seboj prepričajo radi svojega maternega jezika, so zvonovi govorili v najstarejši dobi nemški, pozneje latinski, v najnovježem času pa marsikateri spregovorili tudi slovenski. Včasih se pripeti, da v istem zvoniku visita dva z napisi v različnih jezikih. Prenekateri cerkveni zvon z nemškimi ali latinskimi napisom pa odroma na Kranjsko (v Ljubljano), kjer prelejijo ne samo njegovo zlato, temveč tudi njegov jezik. Ter se vrne in lepen soglasju z ostalimi, ki se po starosti, jeku in domovini od njega razlikujejo, opominja k vzajemnosti in strpnosti."

Jupiter in ovca

Ovca je morala mnogo prestat od drugih živali. Prišla je nekoč pred Jupiterov prestol in ga prosila, da omili njeno bedo. Jupiter je upoštelo njen prošnjo in ji rekel: "Dobro vidim, moja dobra, uboga stvar, da sem te postavil na svet brez vsega sredstva obrame. Dobro! Povej mi tis sama, kako bi najbolje popravil ta nedostatek. Ali hočeš, da oborožim tvoje noge s kremlji in tvoj gobček z otrimi zobmi?"

"Oh ne," je rekla ovca. "Necem imeti nič skupnega z divimi zvermi." "Ali," nadaljuje Jupiter, "ali hočeš raje, da položim strup v svojo silino?"

"Kaj še," reče ovca, "strupe ne kaže vzbujajo tako grozo."

"Kaj naj torej storim? Dam več pritoževala."

ti, če hočeš rogove na tvoje čelo in moč v mišice tvojega vrata."

"Ne, ne stori tega, oče moj, potem bom tako prepirljivka kot kožil."

"Vendar moraš biti," nadaljuje Jupiter, "v stanu povzročiti tripljenje drugim, če hočeš zabraniti, da ti drugi ne povzročijo tripljenja."

"Zares? Ali bi morala biti res taka?" vpraša ovca. "V tem slučaju, oče moj, me pusti se tako kot sem, kajti moč prizadejati hudo, se bojim da vzbudi v meni veselje do hudega."

Tako bom raje trpeila krivico, kajtor da bi jo sama povzročila."

Jupiter je blagoslovil dobro ovco in od tega dne se ni več pritoževala.

AN ACQUAINTANCE WITH
STATE REPRESENTATIVE
GEORGE V. WOODLING

GEORGE V. WOODLING

Born on a farm, Woodling earned his way through college by working as a garage mechanic and machinist. Employment after college by Westinghouse Electric and New York Central Railroad has given Woodling an understanding of the problems of the working man in his goal to enjoy fair working conditions which will provide security for himself, happiness for his family and educational opportunities for his children. In later years as an electrical engineer and attorney, Woodling entered into patent law and has assisted individuals and manufacturers in obtaining patents on ideas that have created jobs for thousands of Cleveland workers.

In addition to his outstanding record as a State Representative, Mr. Woodling is a scientist and mathematician in his own right with over 60 inventions to his credit, a lecturer and trustee at Penn College, the author of several books and articles, an active worker in young people's organizations and on frequent Sundays a guest minister in Cleveland Churches. A home owner, Mr. Woodling is married and has two sons attending public schools.

PLUMBING and HEATING

Fred A. Fantini, Licensed Master Plumber

- Remodeling of Kitchens and Bath Rooms
- Copper Lines Installed • Repair Work A Specialty

For Free Estimates Call KE. 2705

ATTENTION LADIES!

Your New Permanent Is An Assured Success Here. All Work Guaranteed. Monday-Tuesday Special Shampoo and Hair Style-\$1.25 Complete Beauty Service

Call or Phone Today for Appointment

Permanents-\$5.50 up Cold Waves-\$10 and up

MARIE RICARD BEAUTY SALON

17216 Grovewood Ave. IV. 0645

PIANO TUNING

EXPERT PIANO TUNING

and

CLEANING

REASONABLE

LENZIE THOMAS

THE PIANO TUNER

MU. 9995 - 10009 Empire

ROOFING

New and repair, any type sheet metal work. Slate repair — Gutters — Downspouts. Call us for free estimates.

BOESTER TIN & SHEET METAL WORKS

CH. 8230 or ME. 3544

BODY AND FENDER REPAIRS - BAER FRAME AND AXLE SERVICE TRIMMING AND PAINTING

SCHAFFER BODY, INC.

Henry Krueger
5009 Superior Avenue
ENDicott 0025

JEWELRY FOR EVERY OCCASION
Priced to every purse . . . styled to every taste

WALTER F. MEYER
QUALITY JEWELER
12509 St. Clair Avenue

Within The Means of All . . . The
REISS INVALID WALKER

Custom Built to the Patient's Exact Size and Requirements. With or Without Crutch Attachment, the Reiss Invalid Walker is the Answer to the Prayer of Polio, Arthritis and Semi-Paralysis Victims Who Need Aid to Get Around. Mounted on the Easiest Rolling Wheels Obtainable, the Reiss Invalid Walker is Adjustable and Easily Maneuverable by Child or Adult. For Complete Information, Call or Write

NELSON B. REISS14319 Alder Ave. GLenville 0542
East Cleveland 12, Ohio

THE SAFEST WAY FOR WORK OR PLAY

The Amazing New

Motor Bicycle

which provides "floating comfort" with a maximum of speed and safety

Dealer
Inquiry
Invited

DISTRIBUTOR
MASTER AUTO SERVICE CO.INCORPORATED
3600 Carnegie Avenue Cleveland, Ohio
RALPH HOPPERTON Bus. EX. 3010

Home: CL. 8252